

Metsäkatoasetusta koskevan kansallisen lainsäädännön valmistelu

Outi Kumpuvaara
maa- ja metsätalousministeriö

Kuulemistilaisuus
26.3.2024

Metsäkatolain valmistelun tilanne

- Lakiesityksen valmistelu käynnissä
- Kansallinen metsäkatotyöryhmä
 - toimikausi 8/2023 – 9/2024
- Vaikutusten arviointi: LUKE
- Lausuntokierros kesällä
 - Tavoitteena, että lausuntokierros alkaisi toukokuussa
- Jatkovalmistelu
- Lainsäädännön arviointineuvosto
- Eduskuntaan syksyllä 2024

Valmistelun lähtökohdat

- Taustalla EU:n metsäkatoasetus
- EU-asetus on sellaisenaan voimassa jäsenvaltioissa
 - Kansallisella lailla täydennettäisiin EU-asetuksen sääntelyä vain tietyiltä osin
- Metsäkatoasetuksen soveltaminen alkaa 12/2024
 - Määrittää myös kansallisen lain voimaantulon aikataulua
- Laki puutavaran ja puutuotteiden markkinoille saattamisesta (897/2013, ns. *puutavaralaki*) kumottaisiin
 - Puutavaralaille pantiin täytäntöön EU:n puutavara-asetus (EU) N:o 995/2010
 - Liittyy laittomien hakkuiden ehkäisyyn sekä puutavaran ja -tuotteiden markkinoille saattamisen edellytyksiin
- On tarkoitus antaa uusi laki, *metsäkatolaki*

Alustavia ajatuksia lain sisällöstä

- Uudessa metsäkatolaissa säädettäisiin:
 - EU:n metsäkatoasetuksessa tarkoitettujen hyödykkeiden ja tuotteiden markkinoille saattamisen valvonnasta ja seuraamuksista
- Lain sisältö:
 - toimivaltainen viranomainen
 - toimivaltaisen viranomaisen tehtävät (mm. tarkastukset)
 - muut keskeiset tahot
 - viranomaisten välinen tietojen vaihto
 - seuraamukset

Toimivaltainen viranomainen ja muut tahot

- Laissa säädettäisiin toimivaltaisesta viranomaisesta

→ Ruokavirasto

- Vastaisi valvonnasta
 - Toimii tällä hetkellä puutavaralain mukaisena toimivaltaisena viranomaisena
 - Mahdollisesti jollekin muullekin taholle toimivaltaisen viranomaisen tehtäviä?
 - Lopullinen linjaus tulee uuden metsäkatolain myötä
- Muita keskeisiä tahoja asetuksen täytäntöönpanossa ainakin:
 - Tulli
 - Suomen metsäkeskus

Tarkastukset

- Laissa säädettäisiin toimivaltaisen viranomaisen (Ruokaviraston) tekemistä tarkastuksista
 - Liittyy mm. valtuutukset, asiantuntijan käyttäminen
- Tarkastusten määrästä säädetään metsäkatoasetuksessa (16 art.)
 - Mahdollisesti kansalliseen lakiin
 - Tarkastusten yksityiskohdista muutoinkin säädetään pitkälti EU:n asetuksessa
- Toimivaltaisen viranomaisen kustannusten kattaminen (20 art.)
 - Jäsenvaltio voi halutessaan säätää siitä kansallisesti
 - Olisiko tarkoituksenmukaista sisällyttää kansalliseen lakiin?

Seuraamussäätely, yleistä

- Hallinnolliset seuraamukset vs. rikosoikeudelliset seuraamukset
- Voimassa oleva puutavaralaki on sisältänyt sekä hallinnollisia että rikosoikeudellisia seuraamuksia
 - lisäksi rikoslain 48 a luvun 3 b §:ssä säädetään puutavararikoksesta
- EU:n metsäkatoasetus ja tuleva EU:n ympäristörikosdirektiivi asettavat uudet raamit seuraamussäätelylle
- Seuraamuksista säädetään metsäkatoasetuksen 23, 24 ja 25 artikloissa
 - Ne on saatettava kansallisesti voimaan

Seuraamussäätely, alustavia ajatuksia kansallisesta täytäntöönpanosta

- Väliaikaiset toimenpiteet (23 art.)
 - Välitön ja väliaikainen markkinoille saattamisen, markkinoille saataville asettamisen tai viennin keskeyttäminen
 - Keskeytyksen kesto lähtökohtaisesti max. 3 työpäivää / 72 h (asetuksen 17 art. 3 kohta)
 - Ei sisälly nykyiseen puutavaralakiin
- Korjaavat toimenpiteet (24 art.)
 - Toimija / kauppa käyvä määrättäisiin korjaamaan toimintansa puutteet (*korjausmääräys*)
 - Ruokavirasto kieltäisi asettamasta markkinoille / asettamasta saataville markkinoille tuotteita/hyödykkeitä, jos korjausmääräystä ei ole noudatettu
- Seuraamukset (25 art.)
 - Hallinnollinen seuraamusmaksu toimijalle / kauppa käyvälle, minkä määräisi Ruokavirasto
 - Maksun enimmäismäärän oltava vähintään 4 % unionin laajuisesta kokonaisliikevaihdosta
 - Ei sisälly nykyiseen puutavaralakiin

Kiitos!